

major
HUBAL

Ćwiczenia dydaktyczne do komiksu

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Oddział w Łodzi

#Moja NIEPODLEGŁA.

Sytuacja na ziemiach polskich w okresie wrzesień 1939 – kwiecień 1940 r.

Ok. 200 tys.
polskich żołnierzy
poległo lub zostało
rannych w wojnie
obronnej we wrześniu
1939 r.

Ok. 80 tys.
polskich żołnierzy
ewakuowało się
do państw sąsiednich.

Ok. 1 mln
polskich żołnierzy
i policjantów trafiło
do niewoli niemieckiej
i sowieckiej.

Z tego **prawie 15 tys.**
zostało rozstrzelanych
przez Sowietów
w ramach
Zbrodni Katyńskiej.

wyjazd z walczącego kraju prezydenta RP, rządu RP i Naczelnego Wodza do Rumunii

internowanie władz polskich przez władze Rumunii

rozkaz Wodza Naczelnego tworzenia w kraju konspiracji walczącej z okupantami

powstaje Służba Zwycięstwu Polski **27 września 1939 r.**

Stan SZP
na koniec 1939 r. –
ok. 20 tys. osób

działalność wojskowa

działalność polityczna

Przygotowanie kadry wojskowej do otwartej walki na wypadek rozpoczęcia działań zbrojnych państw Zachodniej Europy przeciwko Niemcom

- gromadzenie broni, amunicji i materiałów wybuchowych, np. z pól bitew, dawnych magazynów wojskowych
- werbowanie nowych członków
- bieżąca dywersja i sabotaż
- tworzenie siatki wywiadu wojskowego
- próby zamachu na Adolfa Hitlera

Kontynuowanie działania polskich władz państwowych w warunkach konspiracji

- rozwijanie konspiracyjnej administracji państwowej
- wydawanie prasy, publikacji o represjach niemieckich

internowany w Rumunii prezydent RP Ignacy Mościcki przekazuje swój urząd Władysławowi Raczkiewiczowi (Francja)

prezydent RP Władysław Raczkiewicz powołuje rząd RP na uchodźstwie

Naczelnny Wódz i premier RP Władysław Sikorski powołuje w okupowanym kraju Związek Walki Zbrojnej **13 listopada 1939 r.**

ZWZ przejmuje struktury SZP (wkrótce Komendantem Głównym **Stefan Rowecki „Grot”**)

Represje niemieckie i sowieckie na okupowanych ziemiach polskich w okresie wrzesień 1939 – kwiecień 1940 r.

W ramach akcji eliminowania polskiej inteligencji na ziemiach wcielonych do Rzeszy („Intelligenzaktion”) do kwietnia 1940 r. Niemcy rozstrzelali **ok. 40 tys.** Polaków.

W ramach tej samej akcji na terenie Generalnego Gubernatorstwa („Akcja AB”) w okresie maj-czerwiec 1940 r. Niemcy wymordowali **3,5 tys.** Polaków.

W ramach Zbrodni Katyńskiej Sowietnicy zamordowali również **ok. 7 tys.** polskich więźniów politycznych.

Z ziem polskich wcielonych do Rzeszy do kwietnia 1940 r. Niemcy wysiedlili do Generalnego Gubernatorstwa **ok. 130 tys.** Polaków i Żydów.

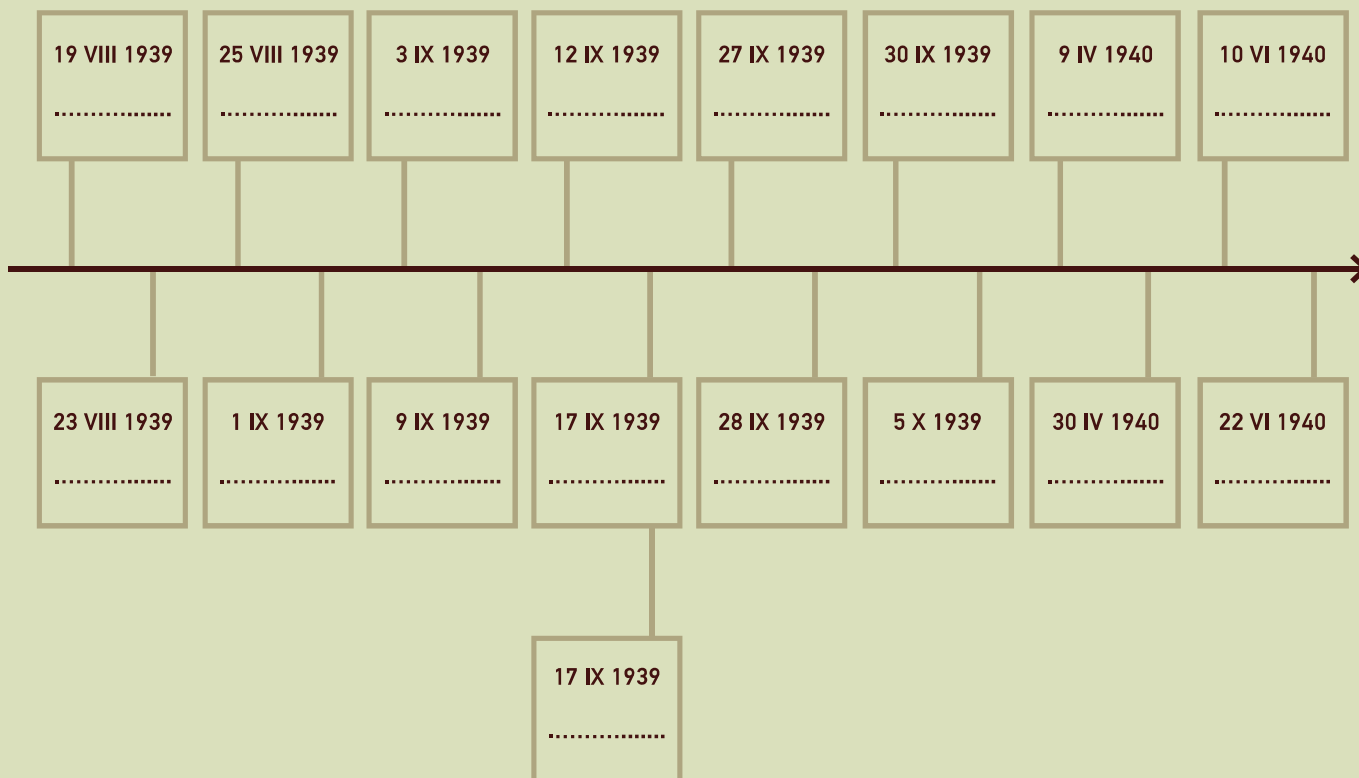
Z ziem polskich pod okupacją sowiecką do kwietnia 1940 r. deportowano w głąb ZSRS **ok. 200 tys.** Polaków.

Ćwiczenia przed lekturą komiksu

1.

Przyporządkuj wydarzenia do dat, wpisując odpowiednią literę we właściwe pole na osi czasu.

- a. bitwa pod Kockiem
- b. kapitulacja Warszawy
- c. powołanie Służby Zwycięstwu Polski
- d. pakt Ribbentrop-Mołotow – podział Europy Środkowej pomiędzy III Rzeszę Niemiecką a ZSRS
- e. początek inwazji niemieckiej na Polskę
- f. kapitulacja ostatniego oddziału armii norweskiej
- g. polsko-brytyjski układ o wzajemnej pomocy militarnej na wypadek inwazji Niemiec
- h. bitwa nad Bzurą
- i. Francja i Wielka Brytania decydują o wstrzymaniu ofensywy na Niemcy (konferencja w Abbeville)
- j. kapitulacja Francji
- k. początek inwazji ZSRS na Polskę
- l. polsko-francuski sojusz wojskowy na wypadek inwazji Niemiec
- m. początek ewakuacji władz Polski do Rumunii
- n. Francja i Wielka Brytania wypowiadają wojnę Niemcom
- o. powołanie rządu polskiego na uchodźstwie
- p. śmierć mjr. Henryka Dobrzańskiego
- q. początek ekspansji Niemiec w Europie Zachodniej, inwazja na Danię

2.

Ułóż chronologicznie nazwy konspiracyjnych organizacji wojskowych, wpisując w odpowiednie pola.

Armia Krajowa, Służba Zwycięstwu Polski, Związek Walki Zbrojnej

Ćwiczenia po lekturze komiksu

3.

Korzystając z dostępnych źródeł wiedzy, rozszyfruj pseudonimy znanych żołnierzy Polskiego Państwa Podziemnego. Na podstawie komiksu wskaż, jaki związek mieli z mjr. Hubalem.

ps. Torwid

.....
.....
.....

ps. Miller

.....
.....
.....

ps. Grabica

.....
.....
.....

ps. Kotwicz

.....
.....
.....

ps. Korab

.....
.....
.....

ps. Pomian

.....
.....
.....

ps. Bem

.....
.....
.....

4.

Korzystając z różnych źródeł informacji, odnajdź *Hymn Hubalczyków* i odpowiedz na poniższe pytania:

- Kto napisał słowa do *Hymnu Hubalczyków*?

.....

- Z jakiej pieśni autor tekstu zaczerpnął melodię?

.....

- Jaki gatunek muzyczny reprezentuje *Hymn Hubalczyków*?

.....

- Jakie uczucia miała wywołać pieśń u śpiewających?

.....

.....

.....

5.

Mjr Hubal wraz ze swoim oddziałem uczestniczył w pasterce w Bazylice św. Filipa Neri i św. Jana Chrzciciela w Studziannie-Poświętnem (zespół klasztorny księży Filipinów).

- **Na podstawie fotografii oraz dostępnych źródeł informacji określ, jaki styl architektoniczny reprezentuje ten obiekt.**

- **Wpisz w odpowiednie ramki poniższe cechy charakterystyczne dla tego stylu.**

z wielokrotnionymi pilastrami, rzeźbami w niszach, kopułą, zwieńczenie fasady tympanonem

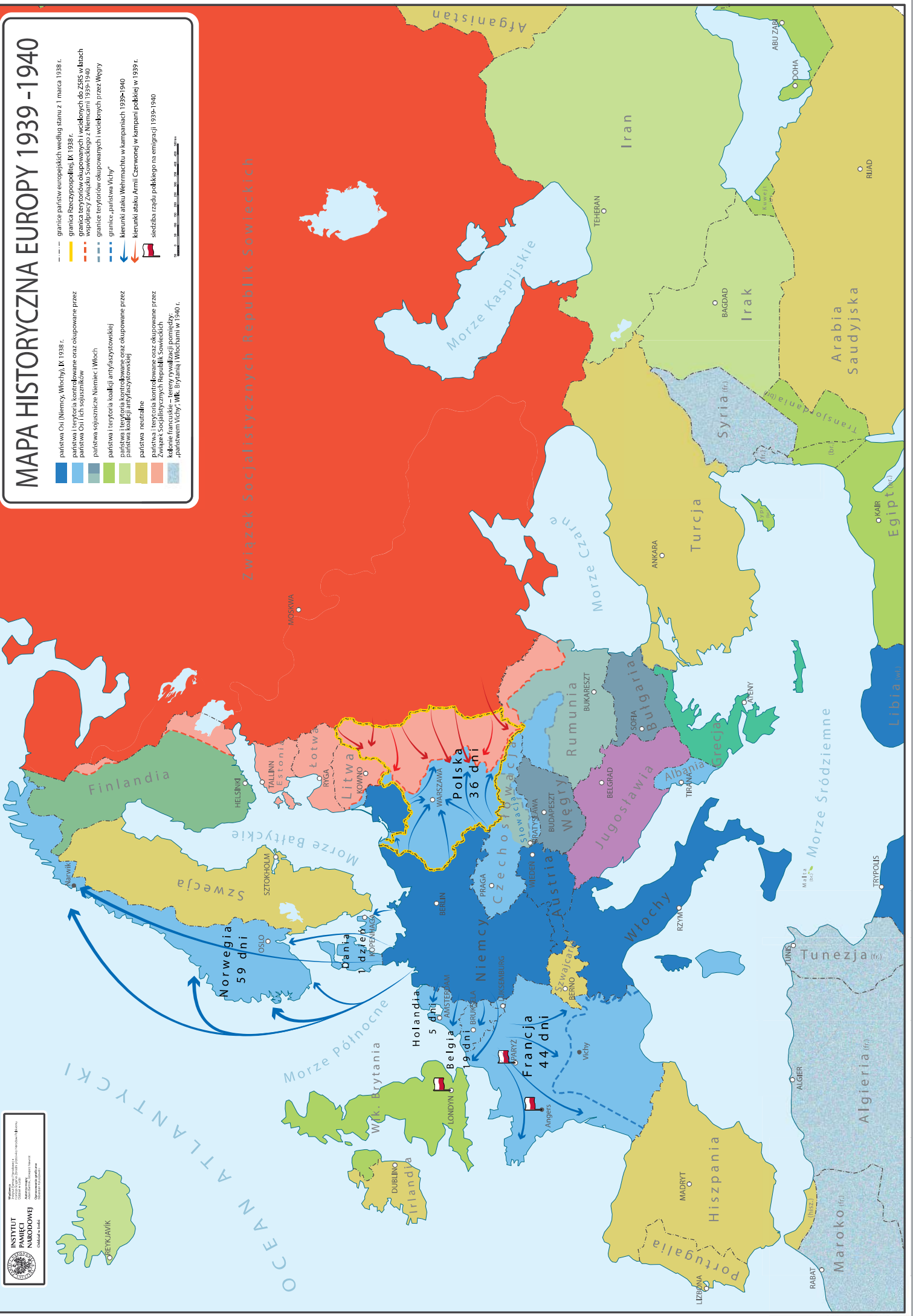

MAPA HISTORYCZNA EUROPY 1939 - 1940

- granice państw europejskich według stanu z 1 marca 1938 r.
- granica Rzeczypospolitej, IX 1938 r.
- granice terytoriów okupowanych i wcielonych do ZSRs w latach współpracy Związku Sowieckiego z Niemcami 1939-1940
- granice terytoriów okupowanych i wcielonych przez Węgry
- granice „państwa Vichy”
- kierunki ataku Wehrmachtu w kampaniach 1939-1940
- kierunki ataku Armii Czerwonej i kampanii polskiej w 1939 r.
- siedziba rządu polskiego na emigracji 1939-1940

- państwa Osi (Niemcy, Włochy), IX 1938 r.
- państwa terytoriów kontrolowanych oraz okupowane przez państwa Osi (tęż sąsiadników)
- państwa sojusznice Niemiec i Włoch
- państwa i terytoria koalicji antyfaszystowskiej
- państwa i terytoria kontrolowane przez państwa koalicji antyfaszystowskiej
- państwa neutralne
- państwa i terytoria kontrolowane oraz okupowane przez Związek Socjalistycznych Republik Sowieckich
- kolonie francuskie, które nie zostały wyzwolone i pominięte
- państwa terytoriów, które zostały wyzwolone w 1940 r.

Związek Socjalistycznych Republik Sowieckich

6.

Na podstawie załączonej „Mapy historycznej Europy 1939-1940” odpowiedz na pytania:

- Które państwa w latach 1939-1940 współpracowały z Niemcami?

.....

- Które państwa znalazły się w stanie wojny z Niemcami w latach 1939-1940?
(wskazówka: skorzystaj z osi czasu w ćwiczeniu 1.)

.....

- Które państwo zaatakowane przez Niemcy broniło się najdłużej i dlaczego?
(wskazówka: skorzystaj z innych źródeł)

.....

- Które państwa i terytoria były okupowane przez państwa Osi i ich sojuszników w latach 1939-1940?

.....

- Które państwa i terytoria okupował Związek Socjalistycznych Republik Sowieckich w latach 1939-1940?

.....

- W których miastach miał swoją siedzibę rząd RP na uchodźstwie?

.....

- Ile czasu łącznie zajęło Niemcom zajęcie Danii, Norwegii, Holandii, Belgii i Francji?

.....

- „Przeczekamy tu do wiosny. Wtedy ruszy aliancka ofensywa, a my będziemy robić dywersję na niemieckich tyłach” – powiedział mjr Hubal do swoich żołnierzy. Czy jego przewidywania sprawdziły się? Uzasadnij swoją odpowiedź.

.....

.....

.....

7.

Korzystając z dostępnych źródeł wiedzy, wyjaśnij, na czym polega konspiracja. Wymień sposoby walki konspiracyjnej.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8.

Ćwiczenie z wykorzystaniem debaty oksfordzkiej – uporządkowanej dyskusji drużyn uczniowskich nad tezą.

Polecamy zapoznanie się z filmem instruktażowym:

KLIKNIJ TUTAJ !!!

Teza

Działalność Oddziału Wydzielonego Wojska Polskiego mjr. Hubala można uznać za wojnę partyzancką.

Wskazówka

Przed przystąpieniem do debaty rozważcie, czy OWWP mjr. Hubala był kontynuacją Wojska Polskiego.

**Korzystając ze schematu drzewka decyzyjnego, zaproponuj problem do rozwiązania:
Co mjr Hubal powinien zrobić z Oddziałem Wydzielonym Wojska Polskiego
po spotkaniu z ppłk. Okulickim?**

W punkcie „Możliwe rozwiązania” nauczyciel proponuje dwie decyzje:

- rozwiązać oddział
- walczyć dalej

U góry drzewka nauczyciel wspólnie z uczniami formułuje cele i wartości, np.:

- opór wobec okupanta
- wierność przysiędze wojskowej

Następnie uczniowie w grupach lub całą klasą zastanawiają się nad pozytywnymi i negatywnymi skutkami każdej z decyzji.

CELE I WARTOŚCI

.....

SKUTKI POZYTYWNE

1.	1.
2.	2.
3.	3.

SKUTKI NEGATYWNE

1.	1.
2.	2.
3.	3.

MOŻLIWE ROZWIĄZANIA

*	*

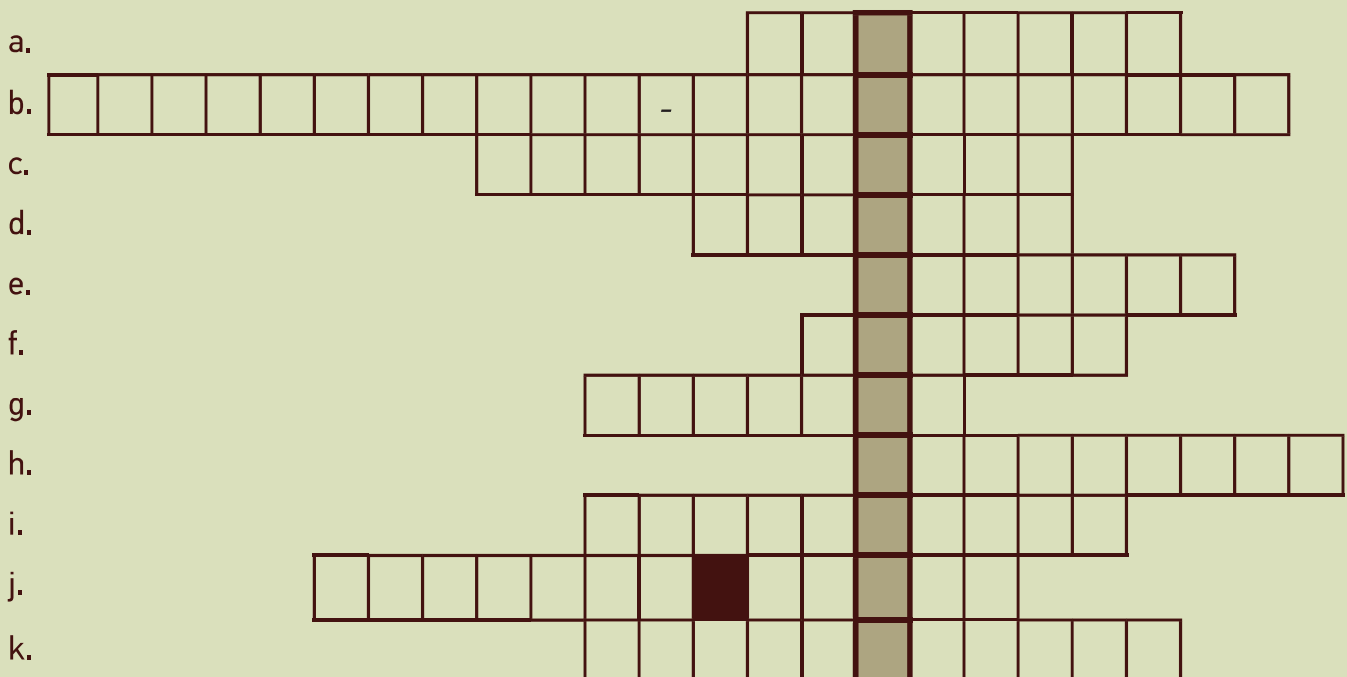
?

.....

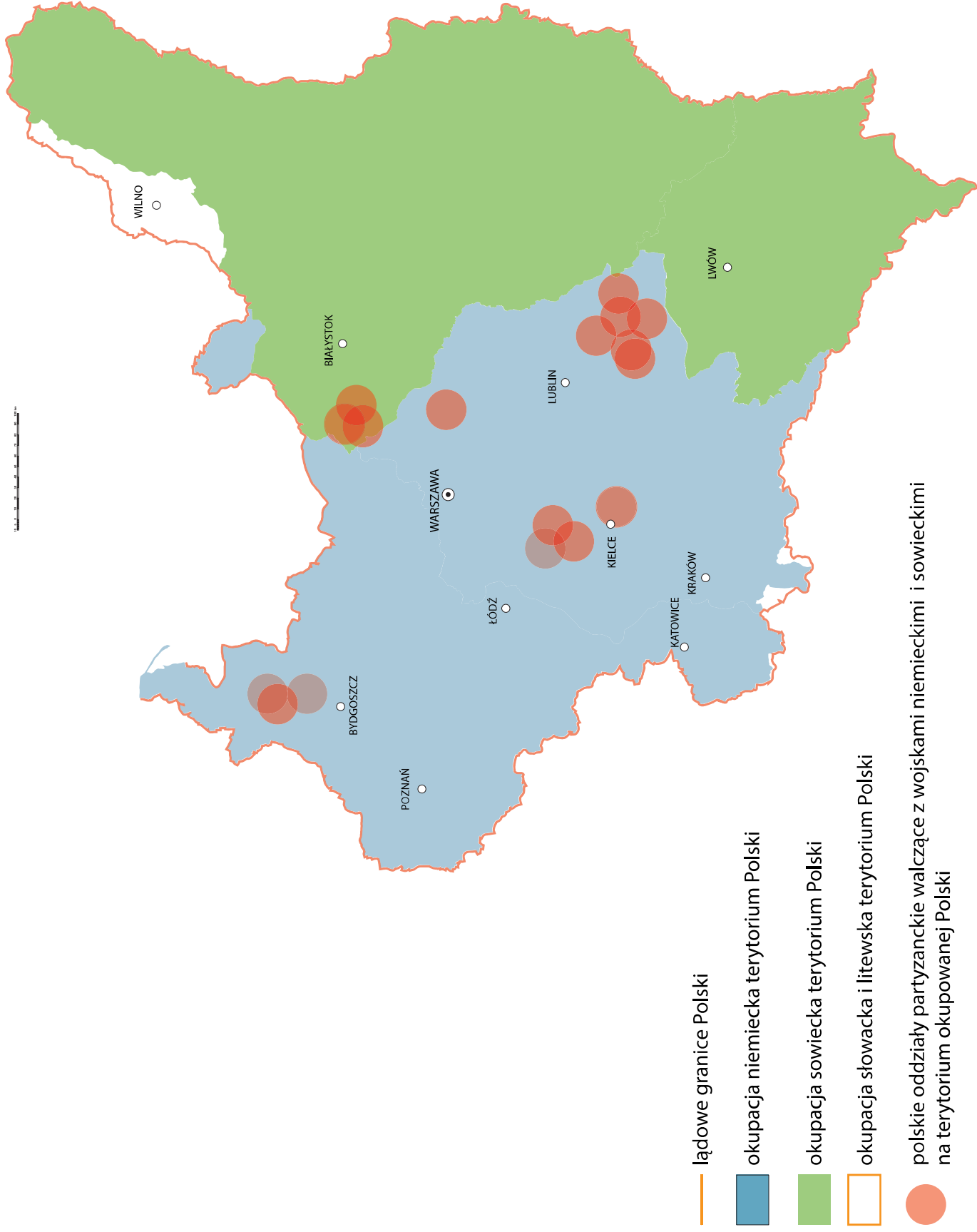
SYTUACJA WYMAGAJĄCA PODJĘCIA DECYZJI

Rozwiąż krzyżówkę w oparciu o lekturę komiksu. Odpowiedzi wpisz w odpowiednim przypadku.

- Pseudonim ppłk. Jerzego Dąmbrowskiego, dowódcy 110. Rezerwowego Pułku Ułanów, w którym służył mjr Dobrzański.
- Komendant główny Służby Zwycięstwu Polski, z którym mjr Hubal spotkał się w listopadzie 1939 r.
- Dyscyplina sportowa, którą uprawiał Henryk Dobrzański.
- W szczytowym momencie oddział mjr. Dobrzańskiego liczył żołnierzy.
- Po kapitulacji tego kraju żołnierze mjr. Hubala rozwiążali oddział.
- Pseudonim płk. Leopolda Okulickiego, komendanta okręgu łódzkiego Związku Walki Zbrojnej i ostatniego komendanta głównego Armii Krajowej.
- Pseudonim jedynej kobiety należącej do oddziału mjr. Hubala.
- Mjr Hubal zginął pod
- W 1939 r. mjr Dobrzański walczył przeciwko armii niemieckiej i
- Jak Niemcy nazywali mjr. Hubala (w tłumaczeniu na język polski)?
- Mjr Hubal dowodził Oddziałem Wojska Polskiego.

POLSKIE ODDZIAŁY PARTYZANCKIE WALCZĄCE NA TERENIE OKUPOWANEJ RZECZYPOSPOLITEJ (WRZESIEŃ-GRUDZIEŃ 1939 R.)

Autorzy ćwiczeń: Katarzyna Helik, Grzegorz Nawrot, Magdalena Zapolska-Downar
(Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Łodzi)

Opracowanie merytoryczne infografiki: Magdalena Zapolska-Downar

Opracowanie map: Adam Bartnik, Sebastian Kokoszewski, Grzegorz Nawrot

Projekt graficzny i skład: Urszula Sroczyńska

© Copyright by Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi
Polskiemu Oddział w Łodzi, 2021